

Blik op Boijl

Op oude kaarten staan al eeuwenlang ten noorden en noordoosten van Boijl (Beuil) de buurtschappen Boekelte (Boekholt) en Rijsberkamp aangegeven, De naam Rijsberkamp zou ontleend zijn aan het vele rijshout (wilgen en elzen) dat er groeide op de lager gelegen landen. De wat hoger gelegen gronden werden door de eeuwen heen wel degelijk bewoond. Ook de rivier de Linde staat er op aangege-

ven. De 'Rijsen' (zie pijl) inmiddels de 'Riesen' genoemd, staat ook stevast op die oude kaarten aangegeven.

Volgens de geschiedenis stond daar een grote Zathe omringd door een flinke gracht (singel), met oorspronkelijk wel ruim 100ha. land. Dat bestond uit hoger gelegen grond en lager moerasachtige gebied met een deel woeste grond, als bos en heide. De Linde zal zeker regelmatig voor overstromingen gezorgd hebben. In de loop der tijden werden de woeste gronden ontgonnen en door bemaling, veranderde het land.

De boerderij de Riesen was door de eeuwen heen een 'stengerechtigde Zathe' waarvan die stengerechtigden echter lang niet altijd zelf de boerderij bewoonden.

In 1700 werd geschreven: 'Seekere Zathe lants bestaende in huy, weid en bouwlanden sampt bosch en schaep velt streckende van de Leydijck noordwaarts tot aen Suythorning bouwlant.'

In een bijvoegsel van 'Eigen volk' van 1936 werd uitgebreid aandacht aan de Riesen be-

steed. In 1490 werd al vermeld dat ene 'Jacop' de eigenaar was. In 1585 stond de eerste stamvader genoteerd met de naam van Riesen. De familienaam ging niet altijd over van vader op zoon want ene Aendrijs Allen geboren rond 1680 nam de naam van zijn moeder aan, die tot de oude van Riesen stam behoorde.

In 1640 was Andries Andries van Riesen de eigenaar van de Zathe met als zetboer Hartman Jans. Wat later in 1696 was er een taxatie van de inboedel van Jannes van Riesen van vader op zoon. Die bestond uit: 8 koeyen, een veerse, 3 pincken, 3 kalvers en 2 peerden. Waarde 777 – 13 – 0 Dat zullen guldens, stuivers en centen geweest zijn.

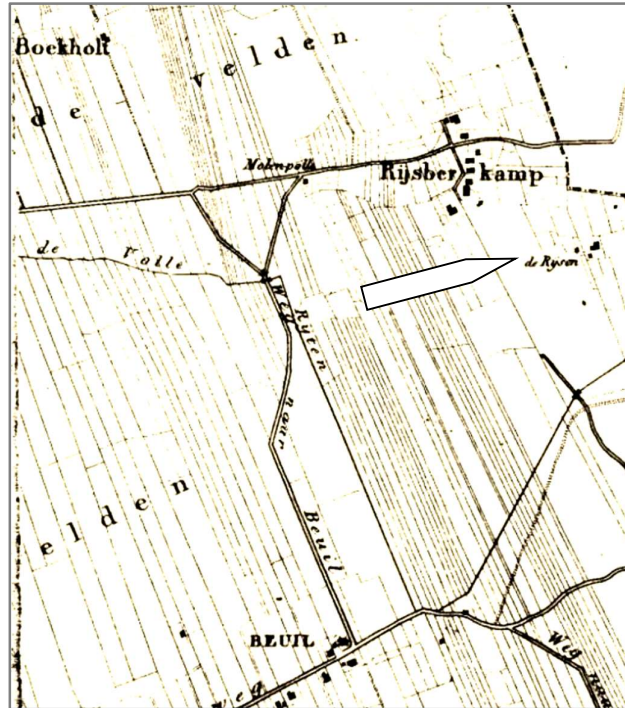
Volgens schatting dateerde de oudst nog bekende boerderij in de Riesen van het begin van de 18e eeuw. Door de loop der tijden mét de nodige aanpassingen en verbouwingen.

Door verdeling en vererving was het bedrijf rond 1900 nog ongeveer 40 ha groot.

Jelke de Vries was de zetboer op de oude boerderij van 1910 tot 1936 Na de Vries 'boerkte' Olfert Smid er 7 jaar. Het oude gebouw verviel en stortte in. In 1945 werd er nieuw gebouwd en de bewoner was Harm Dijkstra. Er waren toen twee boerenbedrijven met ieder afzonderlijk een van Riesen als eigenaar.

Willem van Riesen was eigenaar (zijn vader overleed al jong) van de 'oude plaats' de achterste. Hij woonde in Noordwolde, waar hij opgroeide bij zijn moeder en Hendrik Nolles Zijn oom Johannes van Riesen (foto) was de eigenaar van de eerste boerderij. Hij was ook eigenaar van de plaats Boijlerweg 128. en woonde daar ook, samen met zijn werknemer Lenze Slot en zijn gezin. Na het overlijden van Lenze en ook zijn echtgenote, woonde Johannes bij de zoon Jan Slot en zijn gezin.

Douwe de Vries volgde zijn vader Jelke op en was boer in het 1^e huis van 1936 – 1952.

Na het overlijden van de eigenaren Johannes in 1975 en Willem in 1978 werden de zetboeren eigenaar. Piet Winters die al zetboer was, kocht samen met zijn broer Gerrit de achterste boerderij van Willem en runden gezamenlijk de boerderij.

Familie Korf die al tientallen jaren daar 'boerkten' kochten van Johannes de eerste boerderij. Tot op heden wel drie generaties Korf. Jan 1952, Sjouke 1962 en vanaf 1997 Egbert Korf.

Na het vertrek van laatste Winters (Piet), werd het één bedrijf van de familie Korf van ruim 50ha.

Johannes en Willem hadden beiden geen wettige nakomelingen. Wél zijn er nu nog steeds enige van Riesen nazaten door vererving eigenaar van stukjes land.

Het burgerhuis werd gebouwd rond 1959 en is particulier verhuurd.

de oude boerderij rond 1915. Jelke de Vries, zijn vrouw en zoon

De naam van Riesen die zijn oorsprong heeft in de Stellingwerven, komt door de jaren heen regelmatig voor in de dorpsgeschiedenis van Boijl.

Jan Andries van Riesen geboren rond 1720 was in 1741 en nog enige jaren daarna, de Stelling in Boijl. (die man die recht sprak, ook wel dorprichter genoemd) Hij vertrok in 1755 naar Noordwolde en was ook daar Stelling Jacob Willems van Riesen was rond 1800 kerkvoogd van Boijl – Noordwolde en in de jaren 1852 – 1854 was de onderwijzer van de school A van Riesen te Boijl.

Bij de verkoop van de gemeenschappelijke weide de 'Meente' in 1880, was Willem Jans (ook Jacobs) van Riesen eigenaar van 32/224e deel. Bij de verkoop kocht hij 20ha. grond.

Sijke Willems van Riesen weduwe van Luigje Akkerman, afkomstig en ook begraven te Boijl, bedacht in 1938 het Groene Kruis in Noordwolde met een legaat van f. 500.--

Hendrik van Riesen (1915 – 1991) de plaatselijke caféhouder was in de jaren 50 – 60 van de vorige eeuw, jarenlang kerkvoogd. Hij was ook, na zeker vijf eeuwen, de laatste met de naam van Riesen, die in Boijl woonachtig was.

Tot eind jaren '50 stonden er nog hoge bomen en 'bosschages' rond de boerderijen. Er was ook nog steeds een deel van de gracht in tact maar dit alles verdween na de ruilverkaveling.

Klaas de Vries, kleinzoon van de bewoner Jelke de Vries, herinnert zich dat nog goed uit zijn jeugd. Ook dat rond 1942 de Riete, een stroompje voor de waterafvoer, met de spade uitgediept werd tot aan de gracht bij de boerderij.

In winters dat er heel veel sneeuw viel, gaf het nogal eens problemen met de Rijsberkamperweg. Een deel van het aangrenzende land ligt wat hoger dan de weg en met een ongunstige wind stooft de weg vol met sneeuw. Rijsberkamp en de Riesen waren dan volledig afgesloten. De boeren moesten de melk wél kwijt en zo werd ook met hulp vanuit het dorp, Rijsberkamp menig keer uitgegraven.

In 1966 was ook alles dicht gesneeuwd. Op 12 februari was er een feestavond van de 'Plattelands vrouwen' en vrouwen van de Riesen werkten daar aan mee!

Auto vast in de sneeuw, dan maar de tractor voor de auto, ging ook niet! Toen met de beide families Winters en fam. Korf zittend en staande op de trekker met z'n zessen naar de feestavond. Niet over de weg maar recht voor de woningen uit door de landerijen, naar de Boijlerweg.

De familienaam van Riesen heeft een eigen wapen met op het schild een klimmende vos van goud. Die heeft in zijn rechtervoerpoot een zilveren takkenbos (rijshout). Dat zou ook de vertakking binnen de familie symboliseren.

Toen in Boijl in 1986 de jaarmarkt weer nieuw leven ingeblazen werd, kreeg Boijl een eigen vlag. (zie ons 'Blik op Boijl' logo) Als basis hiervoor werd, met instemming van de familie van Riesen, gekozen voor de klimmende vos, verder geïnspireerd op het oude familiewapen.

namens 'Dorpsarchief Boijl'
Jellie Menger - Oosterkamp

2018

